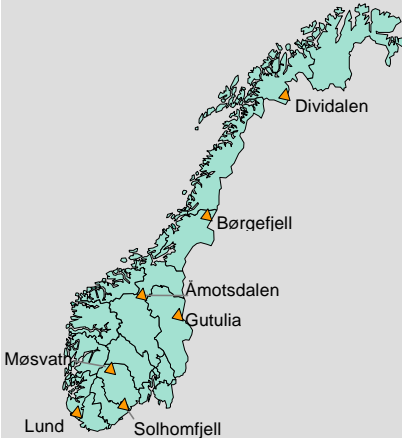

Program for
naturovervåking

Naturovervåking i Møsvatn – resultater 2008

Hvor foregår naturovervåkingen?

Program for terrestrisk naturovervåking

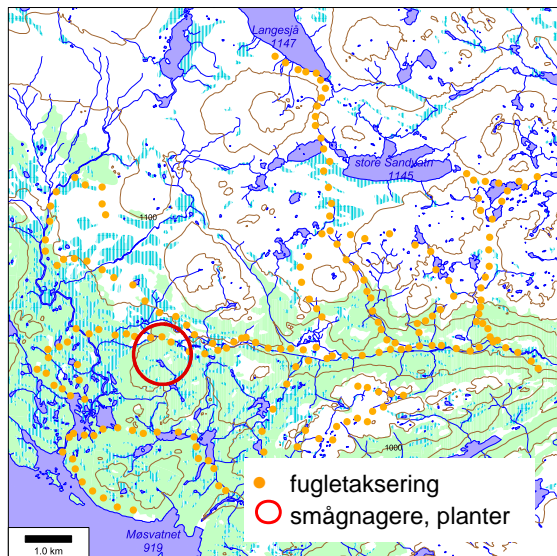
- overvåking av planter og dyr i vanlig norsk skog og fjell
- startet i 1990
- foregår i 7 områder
- organisert av Direktoratet for naturforvaltning (DN)
- gjennomført av Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Mål for naturovervåkingen

- gi grunnlag for å bedømme langsiktige endringer i naturen
- påvise utviklingstendenser over tid og geografiske forskjeller
- på et tidlig tidspunkt oppdage effekter av menneskelig påvirkning på økosystemer og artsmangfold
- skille menneskeskapte endringer fra naturlige variasjoner

Kontaktpersoner

- NINA: Erik Framstad (erik.framstad@nina.no)
- DN: Reidar Hindrum (reidar.hindrum@dirnat.no)

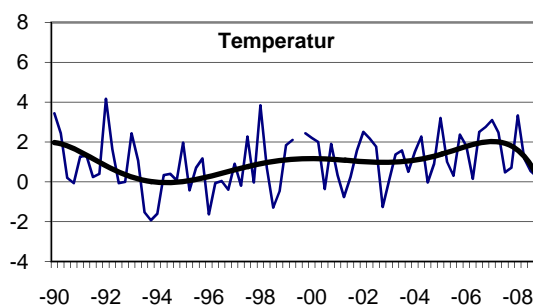

Mindre forurensning og mildere klima gir framgang for planter på bakken og lav på bjørkestammer

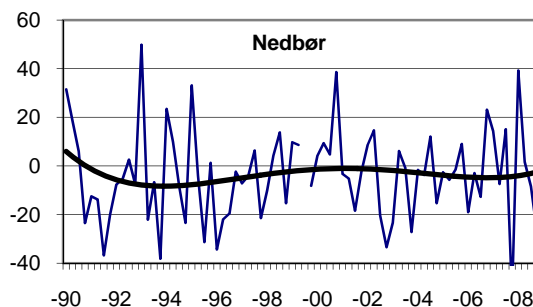
- Flere plantearter har gått fram i perioden 1997-2007
- Meget god tilstand for lav på bjørketrær, med økt dekning og redusert skadeomfang
- Litt økt ungeproduksjon for kongeørn og jaktfalk i 2008
- Litt økt produksjon for ryer i 2008
- Antall registrerte spurvefugl gikk litt ned etter oppgang i 2007
- Smågnagere har typiske regelmessige bestandsendringer, med kraftig nedgang etter stor topp i 2005
- Angrep av bjørkemålere i år 2000 har gitt økt dekning for graset smyle og endret forekomst for fugler og smågnagere i årene etter

Mildere klima, men noe tørre enn normalt siden midt på 1990-tallet

Gjennomsnittlig avvik i måneds-middeltemperatur (°C) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2008. Verdier over 0 viser temperatur over normalen.

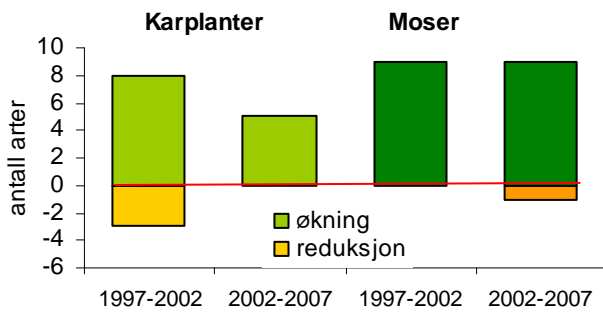
Gjennomsnittlig avvik i måneds-nedbør (mm) fra 30-årsnormalen (1961-90) pr kvartal fra desember 1989 til november 2008. Verdier over 0 viser nedbør over normalen.

Resultater for overvåkingsområdet i Møsvatn i 2008

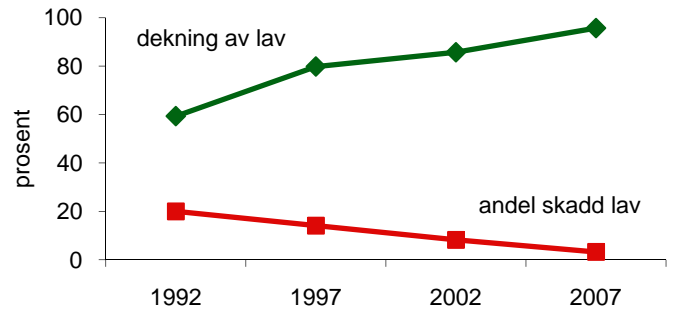
Sterk framgang for planter 1997-2007

- mange registrerte plantearter ved Møsvatn
- antallet registrerte arter varierte, fra 125, til 133 og 121

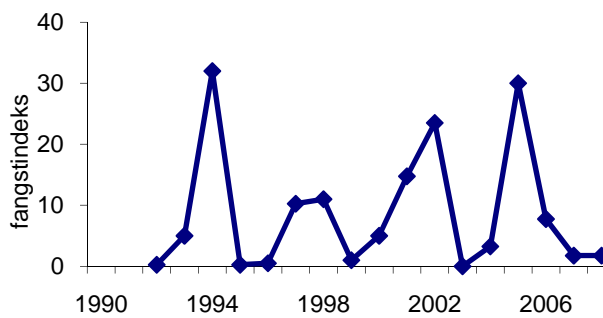
Meget god tilstand for lav på trær

- økt dekning av lav på bjørketrær
- stadig lavere skadeomfang

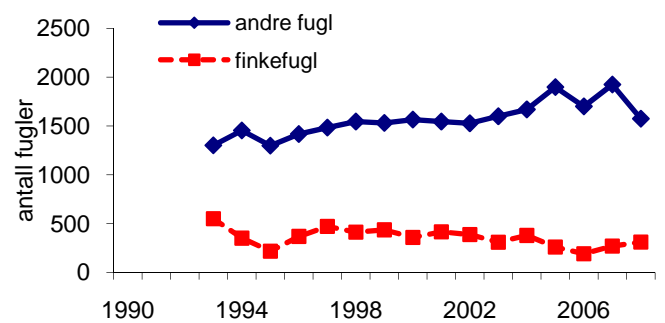
Typiske bestandssvingninger for smågnagere

- nedgang i 2006-08 etter bestandstopp i 2005

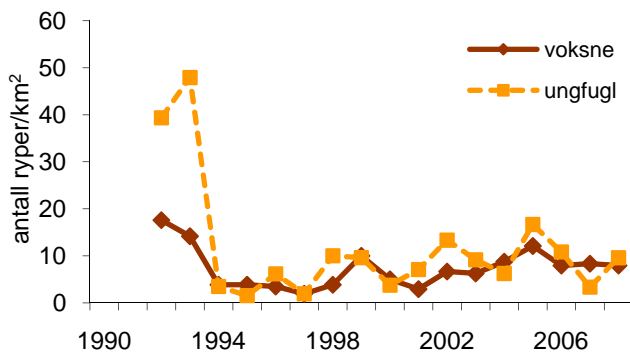
39 arter av spurvefugl observert i 2008

- litt nedgang for spurvefuglene, etter topp i 2007
- relativt lav bestand av finkefugl de siste årene

Relativt liten bestand av lirype i 2008

- svak produksjon etter 2005

Middels produksjon for rovfugl i 2008

- litt oppgang for jaktfalk
- svak oppgang for kongeørn

